

12. Do czego potrzebna jest wiara?

1. CELE LEKCJI – WYMAGANIA OGÓLNE

- Odkrywanie potrzeby wiary w codziennym życiu;
- Analiza tekstów biblijnych oraz świadectw dotyczących wiary.

2. TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

Uczeń:

- Uzasadnia potrzebę wiary w codziennym życiu na podstawie biblijnych i współczesnych przykładów wiary;
- Po lekcji wymienia przykłady wiary;
- Określa cechy wiary na podstawie analizowanych przykładów;
- Własnymi słowami uzasadnia, dlaczego wiara jest darem;
- Argumentuje potrzebę modlitwy za niewierzących.

3. POJĘCIA, POSTACI

- Wiara;
- Niewierzący;
- Abraham;
- Maryja;
- Św. Augustyn.

4. WARTOŚCI

- Wiara jako doświadczenie osobiste.

5. SCHEMAT LEKCJI

- Do czego potrzebna jest wiara;
- Potrzeba wiary według Biblii;
- Świadectwa wiary;
- Modlitwa o wiarę i za niewierzących.

6. PROPOZYCJA REALIZACJI

Wprowadzenie:

Metoda – drama. Nauczyciel prosi dwójkę uczniów (uczniowie siadają w ostatniej ławce) o przygotowanie dla klasy krótkiej scenki w oparciu o tekst opowiadania z podręcznika ucznia. Następnie zadaje pytania:

- Jakiej rzeczywistości dotyczyła scenka?
- Jaka jest różnica między człowiekiem wierzącym, a niewierzącym?
- Jak wiara pomaga człowiekowi?
- Na jakie dziedziny życia wpływa wiara?

Podsumowuje stwierdzeniem: Wiara żywa, dzięki której dochodzi do spotkania z Bogiem miłującym ma zasadniczy wpływ na postawy człowieka. Konkretnie tego przykłady znamy nie tylko z życia, ale i z Pisma Świętego.

Rozwinięcie tematu:

Metoda – Västers – praca z tekstem biblijnym. Nauczyciel prosi uczniów o przygotowanie ołówków i rozdaje teksty wydrukowane na oddzielnych kartkach (załącznik 1). Uczniowie zaznaczają w tekstach te fragmenty, które szczególnie ich zainteresowały, poruszyły – znak „!”; te, które rodzą pytania, są niezrozumiałe – znak „?”; tekst, który w jakiś sposób odnosi się do osobistego życia uczniów – znak „↑”. Po zakończonej pracy, nauczyciel przechodzi do omówienia analizowanego tekstu. Zadaje pytania:

- W jaki konkretny sposób objawiła się relacja wiary w spotkaniu Boga z Abrahamem?
- Co było treścią aktu wiary, którego Bóg oczekiwał od Abrahama?
- Jakiego działania wynikającego z przyjęcia z wiarą Bożego orędzia oczekiwał Bóg od Abrahama?
- Jakie inne przykłady wiary znacie z Pisma Świętego i z poprzednich lekcji?

Metoda – praca z podręcznikiem. Nauczyciel dzieli klasę na rzędy / grupy. Każdy rząd zajmuje się innym tekstem spośród zamieszczonych w podręczniku. Uczniowie czytają tekst ks. Jana Słomki, tekst Jana Pawła II dotyczący Maryi i jej wiary, oraz tekst z *Wyznań* św. Augustyna. Można także uwzględnić teksty ks. Tomasza Jaklewicza i kard. Josepha Ratzingera.

W grupach odpowiadają na pytania:

- Jakie cechy posiada wiara?
- Do czego potrzebna jest wiara?

Przedstawiciele grup relacjonują pracę i na tablicy / planszy wypisują w kolumnach odpowiedzi na powyższe pytania w postaci haseł.

Metoda – rozmowa kierowana. Nauczyciel pyta:

- Czy wiara jest potrzebna współczesnemu człowiekowi? W jakich sytuacjach? Następnie wybrany uczeń czyta świadectwa wiary różnych ludzi (załącznik 2). Nauczyciel zadaje pytanie:
- Do czego potrzebna jest im wiara?

Zakończenie:

Wiara jest łaską, której wartość warto odkrywać. Jej podstawą jest jednak osobisty kontakt i relacja z osobowym Bogiem. Odpowiedzią na doświadczenie rzeczywistości wiary może i powinna być również modlitwa za tych, którzy tego daru nie otrzymali lub go nie dostrzegają.

Na koniec zajęć, jako konkretny wyraz realizacji powyższego postulat, nauczyciel odczytuje modlitwę za niewierzących, zaczerpniętą z liturgii Wielkiego Piątku.

Notatka:

Osobista odpowiedź uczniów na pytanie postawione w temacie lekcji.

Korelacja z edukacją szkolną:

- Język polski – motywy wiary w literaturze;
- Wiedza o społeczeństwie – potrzeba wiarygodności w codziennym życiu.

7. INNE MOŻLIWOŚCI REALIZACJI

Świadectwa wiary można wyszukać spośród dostępnych w internecie. Mogą to być świadectwa osób znanych, popularnych.

8. ALTERNATYWNE TEKSTY DO WYKORZYSTANIA NA LEKCJI

Od Abrahama możemy i powinniśmy uczyć się wiary. Tak o wierze Abrahama mówi ks. Jan Słomka:

PRZECZYTAJ

Jaka więc była jego wiara? Na pewno nie polegała tylko na tym, że Abraham wierzył w istnienie Boga. O tym, że istnieje Bóg albo bogowie, wiedzieli wszyscy w starożytności. Tu nie trzeba było żadnej wiary. Wszystkie kultury świata jako oczywiste przyjmowały istnienie czegoś, często kogoś, poza tym, co widzialne i namacalne. Człowiek od zarania swych dziejów jest religijny. Ateizm, czyli stwierdzenie, że cały świat ogranicza się do

tęgo, co namacalne i daje się zbadać metodami nauk ścisłych, pojawiał się marginalnie, np. u niektórych filozofów greckich, ale jako zjawisko masowe jest czymś bardzo niedawnym w historii kultury. A więc to nie wiara w istnienie Boga wyróżniała Abrahama. Również nie monoteizm wyróżniał jego wiarę. Co prawda rozpowszechnione było przekonanie o tym, że istnieje wielu bogów, ale fakt, że ktoś czcił tylko jednego, nie był aż tak niezwykły. Podobnie rzecz się miała z przeświadczeniem, że bogowie ingerują w życie ludzkie oraz, w związku z tym, że należy im się kult, oddawanie czci. Wszechobecny bowiem był lęk przed siłami boskimi i wynikające z niego ofiary: chciano przebłagać bogów, aby nie robili ludziom krzywdy, ale pomagali ich czcicielom. Te ofiary bywały okrutne. Najważniejsze z nich musiały być krwawe. Wierzono, że tylko krew, a więc dar życia, ma moc przebłagania sił boskich. Czyli jeżeli Abraham oddawał cześć swojemu Bogu, nie wyróżniał się od swojego świata, gdyż tam wszyscy byli religijni. Czym się zatem wyróżniał? Abraham potrafił uwierzyć Bogu, którego nie znał i często nie rozumiał. Najpierw zawierzył Bogu w młodości, gdy usłyszał głos wzywający go, aby opuścił ziemię znaną, dom swego ojca, i udał się do ziemi, którą Bóg mu wskaże. Nie wiedział Abraham, dokąd będzie wędrował wraz z całym swoim rodem. Potem była próba wierności. Życie biegło zwyczajnie. Zgodnie ze zwyczajami tamtego czasu ród wędrował w poszukiwaniu lepszych pastwisk, czasem prowadził walki. Błogosławił Bóg Abrahamowi, losy plemienia układały się pomyślnie, ale brakowało tego jednego – najważniejszego – potomka, który odziedziczy i przedłuży ród. Jeżeli nie było pierworodnego, cała słodycz błogosławieństwa traciła smak. Miał wtedy Abraham chwile słabości, usiłował rozwiązać problem po swojemu, ale Bóg uznał jego wytrwałość. Narodził się Izaak, dziecko obietnicy. Wreszcie przyszła próba ostatnia, najcięższa. Znowu przemawia Bóg do Abrahama i każe mu poświęcić w ofierze Izaaka. Ofiary z ludzi, także z synów pierworodnych, nie były wtedy niczym niezwykłym, a więc Abraham miał powody, aby uznać, że żądanie jest nieodwołalne. Jednak i takie okrutne żądanie nie zerwało więzi

ufności Abrahama wobec Boga. To było posłuszeństwo bezwarunkowe, ale posłuszeństwo oparte na bezgranicznym zaufaniu, nie na strachu, a już zupełnie nie na jakiejś kalkulacji. Obyczaje składania bóstwom ofiar, nawet bezlitośnie okrutnych, np. z synów pierworodnych, wynikały z lęku przed siłą bóstw, które mogły pokarać. U Abrahama nie ma lęku, on nie boi się żadnej kary za odmowę posłuszeństwa. Jeżeli gotów jest poświęcić wszystko, to tylko dlatego, że wierzy swojemu Bogu ponad wszystko, ponad swoje rozumienie. Sceny przedstawiające Abrahama wędrującego trzy dni na górę Moria, następnie układającego stos ofiarny i podnoszącego rękę na jedyne syna są jednymi z najbardziej poruszających serce. Były one malowane przez najlepszych artystów, stały się inspiracją poetów i pisarzy. Nic w tym dziwnego. Dzisiaj poruszają tak samo i ciągle stawiają pytanie: a jaka jest moja wiara w Boga? Czy jest w niej choćby odrobina Abrahamowego zaufania?

Ks. Jan Słomka, *Ojciec wierzących*, <http://www.opoka.org.pl/biblioteka>

Grupa 6

Jak objawia się Bóg (podkreśl jego działanie czerwonym kolorem), a jaką postawę ma człowiek (podkreśl kolorem czarnym / niebieskim).

Pan rzekł do Eliasza: „Wyjdź, aby stanąć na górze wobec Pana!”. A oto Pan przechodził. Gwałtowna wichura rozwalająca góry i druzgocąca skały [szła] przed Panem; ale Pan nie był w wichurze. A po wichurze – trzęsienie ziemi: Pan nie był w trzęsieniu ziemi. Po trzęsieniu ziemi powstał ogień: Pan nie był w ogniu. A po tym ogniu – szmer łagodnego powiewu. Kiedy tylko Eliasz go usłyszał, zasłoniwszy twarz płaszczem, wyszedł i stanął przy wejściu do groty. A wtedy rozległ się głos mówiący do niego: „Co ty tu robisz, Eliaszu?”. Eliasz zaś odpowiedział: „Żarliwością rozpałem się o chwałę Pana, Boga Zastępów, gdyż Izraelici opuścili Twoje przymierze, rozwalili Twoje ołtarze i Twoich proroków zabili mieczem. Tak że ja sam tylko zostałem, a oni godzą jeszcze i na moje życie”.

1 Krl, 19, 9-14

Grupa 7

Jak objawia się Bóg (podkreśl jego działanie czerwonym kolorem), a jaką postawę ma człowiek (podkreśl kolorem czarnym / niebieskim).

Albowiem gniew Boży ujawnia się z nieba na wszelką bezbożność i nieprawość tych ludzi, którzy przez nieprawość nakładają prawdzie pęta. To bowiem, co o Bogu można poznać, jawne jest wśród nich, gdyż Bóg im to ujawnił. Albowiem od stworzenia świata niewidzialne Jego przymioty – wiekuista Jego potęga oraz bóstwo – stają się widzialne dla umysłu przez Jego dzieła, tak że nie mogą się wymówić od winy. Ponieważ, choć Boga poznali, nie oddali Mu czci jako Bogu ani Mu nie dziękowali, lecz znikczemnieli w swoich myślach i zaćmione zostało bezrozumne ich serce. Podając się za mądrych stali się głupimi. I zamienili chwałę niezniszczalnego Boga na podobizny i obrazy śmiertelnego człowieka, ptaków, czworonożnych zwierząt i płazów.

Rz 1, 18-23

12. Do czego potrzebna jest wiara?

Załącznik 1

Kiedy Abram miał już dziewięćdziesiąt dziewięć lat, ukazał mu się we śnie Jahwe i powiedział: Ja jestem Bóg Wszechmocny. Chodź zawsze drogą, którą ci wskażę, i bądź sprawiedliwy. Chcę bowiem zawrzeć z tobą przymierze i obdarzyć cię bardzo licznym potomstwem. Abram upadł na twarz, a Bóg tak mówił do niego dalej: Oto przymierze, które z tobą zawieram: Będziesz ojcem bardzo wielu narodów. Odtąd nie będziesz się już nazywał Abram. Będziesz się teraz nazywał Abraham, to znaczy: Ojciec wielu, gdyż postanowiłem, abyś był ojcem bardzo wielu narodów. Uczynię cię bardzo płodnym i z ciebie wezmą początek liczne narody; od ciebie też będą się wywodzić liczni królowie. Przymierze, które dziś zawieram z tobą i z twoim potomstwem, będzie trwało z pokolenia na pokolenie; będzie przymierzem wiecznym. Będę

Bogiem dla ciebie i dla wszystkich twoich potomków. Tobie i twojemu potomstwu daję cały Kanaan, tę krainę, w której obecnie przebywasz jako cudzoziemiec; będzie ona po wszystkie czasy własnością twoich potomków, a Ja będę ich Bogiem. Ponadto powiedział Bóg do Abrahama: Niech to przymierze będzie starannie zachowywane przez ciebie i przez wszystkie następne pokolenia. Przymierze zawarte między Mną i tobą oraz wszystkimi twoimi potomkami polega także na tym, że każda istota ludzka płci męskiej ma być obrzezana. Będziecie usuwali część napletka na znak przymierza, które zawieram z wami. Wszystkie wasze dzieci płci męskiej powinny być obrzezane ósmego dnia po urodzeniu. I tak ma być po wszystkie pokolenia. Dotyczy to także niewolników urodzonych w waszych domach lub nabytych za pieniądze oraz wszystkich obcych, którzy nawet nie będą waszymi potomkami. Mają być obrzezani zarówno ci, którzy się urodzą w waszych domach, jak i ci, którzy zostaną nabyci za pieniądze. Oto moje przymierze, którego znak będziecie nosić na własnym ciele. Jest to przymierze wieczne. Nieobrzezani, czyli ci wszyscy, którym nie usunięto części napletka, niech będą wyłączeni z waszej społeczności. W przeciwnym razie nie byłoby uszanowane moje przymierze. Nadto powiedział Jahwe do Abrahama: Twojej żony odtąd już nie będziesz nazywał Saraj, lecz Sara, to znaczy: pani. Ześlę na nią moje błogosławieństwo i sprawię, że porodzi ci syna. Ześlę na nią błogosławieństwo tak obfite, że stanie się ona matką licznych narodów. Władcy różnych narodów z niej się będą wywodzić. Usłyszawszy to wszystko, Abraham upadł na twarz i zaczął się śmiać, mówiąc: Czy stuletni mężczyzna może jeszcze mieć dzieci? Czy Sara, mając dziewięćdziesiąt lat, może jeszcze wydać na świat potomstwo? I dodał: Oby przynajmniej Izmael przetrwał przed Twoim obliczem! A Jahwe na to: Otóż nie! Sara, twoja żona, porodzi ci syna, któremu nadasz imię Izaak. Z nim również zawrę przymierze wieczne, sięgające wszystkich jego potomków. Ale wysłucham cię także w tym, co dotyczy Izmaela. Ześlę na niego moje błogosławieństwo, uczynię go bardzo płodnym i obdarzę licznym potomstwem. Od niego będzie się wywodzić dwunastu władców, a on sam da początek wielkiemu narodowi. Ale moje przymierze zawrę z Izaakiem, którego porodzi ci Sara na przyszły rok o tej porze.

Rdz 17, 1–21

Załącznik 2

Świadectwa wiary

Noszę na szyi różaniec. To szczególny różaniec, bo poświęcił go Jan Paweł II. Nie zawsze mogę go zakładać – na zawodach czy podczas treningów ściągam go, żeby mnie nie poobcierał. Ale o Panu Bogu pamiętam codziennie. Noszę Go w swoim sercu. Staram się być dobra – może moje zachowanie stanie się znakiem mojej wiary.

Zofia Klepacka, mistrzyni świata w windsurfingu

Być chrześcijaninem to być szczęśliwym człowiekiem. Bo to życie, które zakłada marzenie, które może się spełnić dopiero po tym, kiedy nas już nie będzie na tej ziemi. To perspektywa nieba! I to sprawia, że na co dzień myślisz zupełnie innymi kategoriami. Walczysz o coś, co jest zupełnie ponadczasowe. Jeśli ktoś np. cieszy się z tego, że wybudował sobie dom, spełnił marzenie, bo osiągnął to, czego chciał. I gdyby na tym zakończył swoje plany, to co? Koniec jego marzeń! A ty walczysz o nieśmiertelność, o coś, co się nigdy nie skończy. Walczysz o bilet na balet, który trwa wiecznie – impreza u Pana Boga! Razem z Nim – twarzą w twarz! I myśl o tym dodaje skrzydeł, czyni mnie szczęśliwym, dodaje sił.

Miru Kirczuk, raper

To bardzo ważne, aby każdy dzień zaczynać i kończyć z Bogiem. Moja modlitwa poranna, choć nie bardzo długa jest takim prysznicem dla mojego sumienia. Staram się każdego dnia iść prostą drogą, bez zakłamania, oszustwa czy innych grzechów. A wieczorem przepraszam Boga za to, co poszło źle. Często dzień kończymy wspólną, rodzinną modlitwą.

Ireneusz Dudek, muzyk

13. Dialog z Bogiem pomocą w rozwoju wiary

Załącznik 1

PRZYJAŹŃ	MODLITWA